

2. Министерство экономики Республики Беларусь. Сотрудничество с международными финансовыми организациями [Электронный ресурс]. — URL: https://economy.gov.by/ru/obschaja_info_mfo-ru/ (дата обращения 16.11.2021).

3. ОАО «Банк развития Республики Беларусь» [Электронный ресурс]. — URL: <https://brrb.by> (дата обращения 01.11.2021).

УДК 330.322-025.12:658.14

Розумович А.В., Рубаник А.О.,

студентки

Науковий керівник: Юркевич О.М.,

к.е.н., доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ДЖЕРЕЛА ТА МЕТОДИ ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

Стабільне функціонування підприємств забезпечується завдяки різним факторам, одним із ключових серед яких є залучення якомога більшої кількості фінансових ресурсів. Основним завданням діяльності будь-якого бізнесу є утримання наявних позицій на ринку й розширення можливостей та підвищення конкурентоспроможності у майбутньому. Саме тому для підприємств актуальним є питання пошуку джерел та методів фінансування інвестиційних проєктів.

На вибір можливих джерел та методів фінансування впливають форма власності та організаційно-правові форми підприємства, його галузева приналежність та внутрішня фінансова політика тощо. Джерела фінансування інвестиційних проєктів поділяються на позикові та власні. Розрізняють наступні типи власних джерел фінансування: внутрішні власні джерела, що включають в себе загальну суму амортизаційних відрахувань, тезаврований прибуток, виручку від реалізації необоротних активів тощо, а також зовнішні (залучені), що

утворюються за рахунок додаткових внесків у зареєстрований капітал організації, емісії акцій, одержання державних грантів та дотацій внаслідок користування податковими пільгами. Щодо залучених джерел фінансування, вони включають в себе отримані банківські кредити, комерційні позики, кошти від податкового інвестиційного кредиту, податкових пільг, лізингових, факторингових, селенгових, форфейтингових договорів, за корпоративними облігаціями, від благодійних внесків, за умовами краудфандингу, краудінвестингу та фандрайзингу. [3]

У таблиці відображена інформація про структуру основних джерел фінансування інвестицій в основний капітал в Україні за 2019-2020 роки. Проаналізувавши статистичні дані, можемо зробити висновок, що загальна величина капітальних інвестицій у 2020 році зменшилась на 164 611,9 млн. грн або на 39,2%. Таке різке зниження обсягу інвестицій може бути пов'язано з кризою, спричиненою карантинними обмеженнями у період пандемії коронавірусу.

Таблиця 1.

Капітальні інвестиції за джерелами фінансування в Україні за 2019-2020 роки [4]

	Обсяг капітальних інвестицій			
	2019		2020	
	млн.грн	у % до загального обсягу	млн.грн	у % до загального обсягу
Усього	584448,6	100,0	419836,7	100,0
У тому числі за рахунок:				
коштів державного бюджету	29536,7	5,0	36512,5	8,7
коштів місцевих бюджетів	56047,5	9,6	43558,3	10,4
власних коштів підприємств та організацій	397771,5	68,1	279330,4	66,5
кредитів банків та інших позик	40983,1	7,0	27894,5	6,7
коштів інвесторів-нерезидентів	3541,4	0,6	1729,2	0,4
коштів населення на будівництво житла	32666,4	5,6	20590,9	4,9
інших джерел фінансування	23902,0	4,1	10220,9	2,4

Серед джерел фінансування інвестиційних проєктів підприємств в Україні найбільшу частку займають власні кошти підприємств та організацій. Їх частка складала 68,1% та 66,5% у 2019 та 2020 роках відповідно.

Другим за часткою у загальній сумі капітальних інвестицій джерелом фінансування є кошти місцевих бюджетів. У 2019 році їх частка становила 9,6%, у 2020 році – 10,4%. Можемо побачити зростання частки даного джерела інвестування на 0,8% від загальної суми.

Наступним джерелом за часткою інвестицій у 2019 році будуть кредити банків та інші позики (7%), а у 2020 році кошти державного бюджету, їх частка складала 8,7%.

Проаналізувавши статистичні дані, можемо зробити висновок, що у 2020 році порівняно з 2019 зросла участь держави у фінансуванні інвестиційних проєктів підприємств. Натомість частка кредитів банків у загальній сумі інвестицій зменшилась, що свідчить про підвищення державної підтримки інвестиційних проєктів.

На сьогоднішній день, окрім базових форм та методів фінансування інвестиційних проєктів розповсюдженими є також сучасні джерела залучення інвестиційних ресурсів: краудфандинг, краудінвестинг і фандрайзинг. [2]

Краудфандинг – це взаємодія людей, що на добровільній основі поєднують власні ресурси, в тому числі кошти, задля різних цілей серед яких виділяють фінансування стартап-компаній та представників малого бізнесу.

Краудінвестинг є різновидом краудфандингу. Схема фінансування за допомогою даного методу фінансування полягає у тому, що компанія, яка потребує інвестицій, розміщує інформацію про свою діяльність на спеціалізованій платформі та, використовуючи публічну пропозицію, залучає кошти інвесторів. Краудінвестинг є досить швидким та простим методом залучення коштів.

Подібним методом до краудфандингу є фандрайзинг, суть якого полягає у залученні зовнішніх ресурсів, що необхідні для досягнення успіху у завданнях по виконанню проєкту. Існує два види фандрайзингу – проєктний, у якому накопичені кошти використовуються у втіленні конкретного проєкту, та оперативний, що представляє собою реалізацію коштів з метою ефективного провадження поточної господарської діяльності організації.

Отже, паралельно до існування традиційних джерел фінансування інвестиційних проєктів активно розвиваються та використовуються новітні, що в перспективі перейдуть у статус альтернативних джерел фінансування на ранніх стадіях реалізації інвестиційних проєктів. Ці нові методи користуються популярністю серед різних підприємств та постійно удосконалюються.

Список використаних джерел:

1. Про Інвестиційну діяльність. Закон України № 1561 XII від 18 вересня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 05.11.2021 р.)
2. Литвинова Д.А. Краудинвестинг как новая форма инвестирования. Глобальные рынки и финансовый инжиниринг. 2017. Том 4. No 2. С. 73–81.
3. Ігнатюк В.В., Малахова Ю.А., Сукманюк В.М. Сучасні джерела фінансування інвестиційних потреб підприємства. 2020. Випуск 2(19).
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 10.11.2021).